

forhold til de nuværende, men det er sådan set ikke sikkert, at det er mere, og det kan formentlig ikke være ret meget mere, medmindre man vil tage et betydelig længere skridt ud fra en formel betragtning.

Det ene er altså, hvad det giver af formelle rammer, hvor der er grænser for, hvor meget der ligger her, noget andet er, hvad det så giver af reel indflydelse efterfølgende. At elever kan sidde i en skolebestyrelse og have taleret og sådan nogle ting behøver ikke at give nogen særlig indflydelse. Jeg tror, mange unge mennesker, som har prøvet at sidde i en skolebestyrelse, har erfaring for, at det da var et af de tidspunkter, hvor de syntes, de spildte deres tid ganske meget.

Derfor er det afgørende, når vi taler om det formelle demokrati og det reelle demokrati, at de, der sidder på magten, er indstillet på at give magten fra sig og dele den med andre, og det er jo sjældent, at der er nogen, der gør det frivilligt; det tror jeg vi alle sammen, også i dette Folketing, kender til. Har man magten, så afleverer man den sjældent frivilligt til andre. Det er noget, man må slås for at få del i.

Det, der er formålet med demokratiet i den her forbindelse, er, at de unge mennesker lærer og prøver at virke i et demokratisk samfund. Det er en del af en læreproces. Derfor er det vigtigt, at man udbygger demokratiet fra folkeskolen og videre frem i uddannelsessystemet, fordi det bidrager til, at mennesker bliver bedre til at fungere i et demokratisk samfund.

For det andet er det efter vores opfattelse også udtryk for, at en beslutning bliver bedre, når flere er inddraget – alene af den grund, at når en beslutning, der træffes, kommer til at omhandle nogle mennesker, som måske ikke er inddraget, ødelægger det beslutningens kvalitet. Alene af den grund er det vigtigt at understrege, at en beslutning alt andet lige er bedre, når flere er inddraget og de mennesker, den omhandler, er inddraget.

Så vi opfatter det her forslag som et skridt længere i retning af, at unge mennesker kan prøve at lære demokratiet, og at flere bliver inddraget i beslutningsprocessen.

Men det er afgørende at sige, at det her ikke er et spring fremad, men måske et lille step, for det er et spørgsmål om, hvordan viljen er til at udbygge demokratiet de steder, hvor det er, og om, at man inddrager så meget som overhovedet muligt, og om, at de, der har magten, også

viser, at de er villige til at dele magten med andre.

Det ændrer ikke ved, at der er nogle kompetencer, som en lærer har i forhold til eleverne, som aldrig nogen sinde bliver ændret ved, at man ændrer på demokratiet. Det er læreren, der har et ansvar i en række sammenhænge.

Så vil jeg godt lige kommentere forslaget i forhold til det, der lå i det oprindelige udkast, som har været til høring, og hvor det i det oprindelige udkast var sådan, at de frie skoler også var omfattet. Det er de ikke i lovforslaget.

Vi finder, at det kan være fornuftigt ud fra den betragtning, at de frie skoler kan være organiseret på en helt anden måde end f.eks. folkeskolen og ungdomsuddannelserne. Det gælder ikke mindst kostskoler, som kan udøve demokrati på en anden måde, end når det drejer sig om folkeskolen. Men det ændrer ikke ved forpligtelsen også for de frie skoler til at lære unge mennesker deltagelse i og arbejde med demokrati, det ændrer ikke ved, at de også har en forpligtelse til at uddanne dem til at være demokratiske borgere.

Med de bemærkninger kan vi støtte lovforslaget, uden at vi dog forventer, at det er den store revolution, der sker i denne her forbindelse – sådan sagt lidt stille.

Christian H. Hansen (DF):

Dansk Folkeparti ser det her lovforslag som et, der inden for uddannelsesområdet vil forsøge at skabe et større engagement i samfundsmæssige emner og udvikling af vores demokrati.

Ligeledes lægges der i lovforslaget op til, at elever og studerende sikres medlemskab af uddannelsesinstitutionernes bestyrelser og mulighed for at nedsætte elevråd, studenterråd samt repræsentation i udvalg og arbejdsgrupper, som den enkelte uddannelsesinstitution nedsætter til behandling af spørgsmål, der vedrører eleverne eller de studerende.

Demokrati er en meget positiv ting, men demokrati kan også være en mærkelig ting. For eksempel var der engang et land, hvor man syntes, at alle var elever. Dette land var også et demokratisk land, i hvert fald et land, hvor man brystede sig af demokratiet og lagde vægt på, at alle skulle høres. Elever blev de kaldt, fordi man syntes, at befolkningen hele tiden skulle lære noget.

Eleverne valgte et råd på 179 rådsmedlemmer. Eleverne, som havde valgt rådet, forventede, at de 179 rådsmedlemmer levede videre i